

Hankintojen ohjausryhmän vastaus 24.4.2015 tehtyyn palvelualoitteeseen (483/15)

Valmistelija: Hankintajohtaja Marjo Laine, puh 014-266 1406

1. Tausta

Palvelualoitteen tavoitteena on kehittää julkisia palveluita. Palvelualoitteella ulkopuoliset tahot ja kunnan työntekijät voivat tuoda esille puutteita ja kehittämisen kohteita julkisten palveluiden tuottamisessa. Tällä tavalla saadaan uudenlaista luovuutta, palveluiden uusiutumista ja ulkopuolisten ideoiden välittymistä kunnan käyttöön. Palvelualoite tarjoaa uudenlaisen toimintatavan yhdistää julkisen ja yksityisen sektorin innovatiivisuus.

Palvelualoitteesta ei sinänsä synny toimeksiantosuhdetta palvelualoitteen tekijöiden ja kunnan välille eikä palvelualoite välttämättä johda toiminnan kilpailuttamiseen. Kysymys on aloitteenteko-oikeudesta. Lopullinen päätöksentekovalta jatkotoimista on aina kunnalla.

Jyväskylän kaupunginvaltuusto päätti 26.1.2015, että Jyväskylän kaupungissa otetaan palvelualoite käyttöön. Kokeiluaikana, 1.4.2015 - 31.3.2016, palvelualoitteita voi tehdä kulttuuri- ja liikuntapalveluista sekä kaupunkirakennepalveluista siten, että palvelualoite voi johtaa kilpailuttamiseen.

Jyväskylän kaupungista olevat Keijo Petäjäjärvi ja Jukka Saarman ovat tehneet 24.4.2015 päivätyyn palvelualoitteen Jyväskylän kaupungin teatteritoiminnan kilpailuttamiseksi.

2. Palvelualoite

Petäjäjärven ja Saarmanin laatimassa palvelualoitteessa esitetään, että teatterin kaupungilta saamaa toiminta-avustusta on mahdollista pienentää puoleen nykyisestä viiden vuoden tähtämellä. Toiminta-avustuksen pienentäminen perustuu n. 10 % vuosittaiseen kulusäästöön ja 10 % lipputulojen kasvuun. Kaupungin avustuksesta on mahdollista säästää miljoona euroa, pois lukien kiinteistökulut.

1.7.2015 päivätyllä täydennyspyynnöllä aloitteentekijöitä pyydettiin esittämään yksityiskohtaisempi kokonaissuunnitelma palvelun toteuttamisesta sekä eritellyt ennakoidut kustannukset.

Vastauksessa täydennyspyyntöön aloitteentekijät ilmoittivat, että kiinteiden kulujen suhdetta muuttuviin kuluihin tulee muuttaa muuttuviin kuluihin päin siten, että teatteritoiminta tulee yhtiöittää, johtoryhmä tulee muuttaa, talon käyttöä tulee tehostaa, lavastamon, puvustamon ja muiden erinäisten osa-alueiden toiminta tulee ulkoistaa sekä tehostaa tekniikan toimintaa.

3. Taloudellisten ja toiminnallisten kriteereiden arviointi

Palvelualoitteen vahvistettujen menettelytapaohjeiden mukaan aloitteen tulee täyttää taloudelliset ja toiminnalliset kriteerit. Palvelualoitteen tulee sisältää tarvittavat tiedot siitä, miten

palvelu olisi kokonaistaloudellisesti edullisempi ja/tai laadukkaampi kuin kaupungin vastaava oma toiminta.

Vuoden 2015 talousarvion mukaan Jyväskylän kaupunginteatterin tulot ovat 1.1 M€ ja menot 5,4 M€. Teatterin saaman valtionosuuden määrä v. 2015 on 1,4 M€. Jyväskylän kaupungin v. 2015 antama tuki teatterille on siten ollut 2,9 M€. Kun tästä summasta vähennetään vielä kiinteistömenot 1,3 M€, saadaan kaupungin tuen määräksi 1,6M€. Suurin osa tästä tuesta eli reilut 60 % koostuu henkilöstömenoista.

Palvelualoitteen mukaan kaupungin antamasta tuesta voidaan vähentää miljoona euroa vähennettynä kiinteistömenoilla. Palvelualoitteesta ei ilmene mistä summista miljoonan euron säästö lasketaan ja miten kiinteistömenot on huomioitu.

Säästö syntyy palvelualoitteen mukaan ison näyttämön esitystuntien ja siten myös 10 % lipputulojen vuosittaisella lisäämisellä. Tämä edellyttää aloitteen mukaan lavastamon siirtämistä nykyisestä paikastaan tai sen ulkoistamista sekä hankkimalla uusi harjoitustila.

Lipputulot v. 2015 ovat olleet n. 950.000 euroa. Palvelualoitteen mukaan lipputulot kasvaisivat siis vuositasolla 95.000 euroa. Viiden vuoden aikana lipputulojen kasvu olisi yhteensä 475.000 euroa.

Kun tarkastellaan ehdotettua lipputulojen lisäämistä, tulee muistaa, että Jyväskylän kaupunginteatteri toimii Alvar Aallon suunnittelemissa teatteritalossa, jonka tilat ohjaavat vahvasti teatterin toimintaa. Sopivaa harjoitustilaa on haettu aktiivisesti eri vaihtoehtoista niin kaupungin kuin myös museoviraston kanssa. Lopullista ratkaisua tähän ei vielä ole löydetty. Tulevaisuudessa on tiedossa myös teatterin peruskorjaus, joka tulee entisestään nostamaan kiinteistömenoja. Toisaalta lavastamon siirtäminen ulkopuolisiin tiloihin tarkoittaisi huomattavia lisäkustannuksia niin vuokramenojen kuin myös jatkuvien kuljetuskustannusten muodossa. Ei voida myöskään unohtaa, että voimassa olevat työehtosopimukset rajaavat mahdollisuuksia lisätä esityksiä.

Säästön kerrotaan lisäksi syntyvän 10 % vuosittaisesta kulusäästöstä. Tätä säästöä ei eritellä palvelualoitteessa sen tarkemmin. Luetellaan ainoastaan yksittäisiä toimenpiteitä ilman niihin liittyviä taloudellisia vaikutuksia.

Palvelualoite lähtenee siitä olettamuksesta, että kilpailutuksen voittaja tulee saamaan valtionosuutta sekä kunnan tukea saman verran kuin Jyväskylän kaupunginteatteri tällä hetkellä. Valtionosuus voi kuitenkin jäädä saamatta tai se voi olla huomattavasti pienempi kuin 1,4 M€. Joka tapauksessa valtionosuudet ovat vähenemään päin. Todettakoon, että vuodelle 2015 ei hyväksytty yhtään uutta teatteria valtionosuuden piiriin. Myös kunnan antaman tuen määrä tulisi uudelleen arvioitavaksi.

Palvelualoite koskee koko teatteritoiminnan kilpailuttamista. Jotta näin suurta kokonaisuutta voitaisiin esittää kilpailutettavaksi, tarvitaan huomattavasti syvällisempää analyysiä teatteritoiminnan kokonaistoteuttamisesta, laadusta ja kustannuksista sekä niiden perusteista. Kilpailuttamisessa jouduttaisiin huomioimaan lisäksi henkilöstö-, tila- ja irtaimistokysymykset. Mihinkään näihin seikkoihin palvelualoitteessa ei ole otettu mitään kantaa.

23.10.2015

Joka tapauksessa tämä palvelualoite on hyvä esimerkki ennakkoluulottomasta tavasta esittää kaupungin oman toiminnan kehittämistä ja tehostamista.

4. Johtopäätökset

Kuten kaikkia kaupungin toimintoja niin myös teatterin toimintoja arvioidaan parhaillaan niin tuotannollisista kuin myös taloudellisista näkökulmista. Tässä palvelualoitteessa esitetyt muutos- ja parannusehdotukset huomioidaan mahdollisuuksien mukaan osana kaupungin toimintojen tuottavuusohjelmaa.

Hankintojen ohjausryhmä katsoo, että se ei esitä jatkotoimenpiteitä tämän palvelualoitteen johdosta.

Jyväskylän kaupunki
Hankintojen ohjausryhmä

Tiina Mikkola
kaupunginlakimies